

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Organizacija kranjskih trgovcev in obrtnikov.

Ogovoril na shodu dne 6. t. m. Fr. Peče.

Slavni zbor, velečenjeni tovariši!

Razveseliti mora vsakega tovariša ogromna udeležba pri današnjem prvem občnem shodu trgovcev in obrtnikov. Prihiteli ste z vseh strani naše domovine in to navzlic zaprekam in žuganju naših nasprotnikov. Udeležba pri shodu je najglavnejši protest proti gonji, katera se je uprizorila proti nam.

To je tembolj vredno uvaževanja in naglašanja, če se pomisli, s kako strastjo in srditostjo so so izvestni gospodje v ta prepotrebni shod zagnali, in kako so se trudili, da že v kali zatro vsako organizacijo našega stanu.

Naravnost infamno pa je to nasprotovanje organizaciji trgovcev in obrtnikov iz tega razloga, ker se povsod pospešuje organizacija stanov, ker se vsem drugim stanovom privoščijo dobrote in olajšave stanovskih teženj potom združevanja in bodi samo za naš stan, za trgovce in obrtnike izjema.

Ogromna udeležba pri današnjem shodu je mogočen odgovor in slovesna manifestacija proti divji gonji naših nasprotnikov, in je dokaz, da se tudi mi zavedamo svojih pravic in da ne potrebujemo paten-tovanih rešiteljev vseh stanov, da si opomoremo. V našem stanu je dovolj sposobnih mož, ki bodo vztrajno in neovrgljivo branili naše pravice in delovali na obrambo našega stanu.

Glasilo naših nasprotnikov, „Slovenec“, nam je v št. 69. t. l. vrgel psenko v obraz, češ, da se shoda ne udeleži noben pošten in spoštovan trgovec. Po „Slovencu“ ni nobeden izmed Vas, kar Vas je danes tukaj zbranih, pošten in spoštovan človek. Istina pa je, da obstoji današnji shod iz poštenih mož, iz najuglednejših trgovcev in obrtnikov, a podle duše, ki nas s takimi insulti

obkladajo, ne dosežejo niti našega zaničevanja.

Trdi se, da se pustimo zlorabljeni v politične namene, ker se hočemo organizovati. To ni res. Hvalo smo dolžni „Slov. Narodu“, ki je jedini list, kateri se je za nas zavzel, a gola resnica je, da samo nasprotniki v politične namene organizujejo ljudstvo, da si ustanavljajo društva samo v okrepitve svoje stranke, ker so ta društva zgolj orodje gotove politične kliše. Nas je privedla na shod samo sila in potreba, prišli smo vsled tega, ker moramo misliti na svojo obrambo pred pogubnimi naklepi naših nasprotnikov.

Pravi se, da se organizujemo na boj proti konsumentom. To je perfidna laž, kakor si jo zamore izmisliti samo zloben sovražnik. Prva skrb vsacega trgovca in obrtnika je, da vstreže konsumentom, in mi se tega tudi vestno in pošteno držimo, pač pa so naši nasprotniki trgovcem in obrtnikom naravnost napovedali boj, so jim napovedali, da jih uničijo, pač pa nasprotniki na celi črti že sedaj sistematično uničujejo trgovski in obrtni stan.

Našim nasprotnikom je vsako sredstvo dobro, da nas počrtnijo, da nam ukradejo pošteno ime. Mej drugimi obrekovanji trde, da trgovci in obrtniki ljudstvo odirajo in da so trgovci in obrtniki krivi, da je bilo prodanih obilo kmetijskih domov.

Ako se je kje tudi kaj takega zgodilo, bila je to izjema. Taki slučajji so redki in so se na Slovenskem zgodili le malokje po domačinih, nego največkrat po tujcih. Sicer pa za posameznika ni odgovorna celota, in znana resnica je, da so trgovci in obrtniki v tisočih slučajih ljudstvu pomagali in bodo tako tudi v prihodnje. Naš srednji stan je stal pri narodnem preporodu v prvih vrstah in deluje povsod nesebično in požrtvovalno v prosep naroda in ljudstva.

Delovanje konsumnih društev je pokazalo, kako je organizacija trgovcev in obrtnikov potrebna. Če bi konsumna društva bila zasnovana na realni podlagi, če

bi to bila le kupčijska društva, bi se dalo z njimi konkurirati. Ali konkurenca je sedaj nemogoča, ker se za društva dela reklama v cerkvi in v spovednici, ker so ta društva v prvi vrsti politična, in ker se nobena oblast ne briga, da bi se ta društva držala obstoječih zakonov. Skušnja uči, da ta društva tudi ničesar ne koristijo. Na to, da bi kaj koristila, nihče ne gleda, glavno je, da uniči politične nasprotnike.

Organizacija trgovcev in obrtnikov pa ni le potrebna radi delovanja tistih društev, ki ugonobljajo eksistenco marljivih in poštenih trgovcev in obrtnikov, potrebna je organizacija tudi radi konkurence z večjimi tržišči radi spoznavanja z veletržci v večjih trgovskih mestih radi povzdige malega trgovca, radi cenejšega nakupa blaga, radi povzdige kredita malega trgovca in radi osvobodjenja od tujega kapitala.

V svrhu organizacije je najprej potrebno splošno društvo. Temu društvu pristopimo vsi, da tako pomaga celota posameznikom, in da z združenimi močmi branimo trgovski in obrtni stan. Društvo bo imelo nalogo delovati na omejitve delokroga konsumnih društev in zlasti na to, da ne dobe gostilničarske koncesije. Ta društva imajo največ upliva vsled tega, ker imajo gostilne, in ker se jim dopušča, da prezirajo vse zakonske predpise. Nadalje bo naše društvo imelo nalogo, da členom v pravnih stvareh pomaga, da pošilja peticije in pritožbe na zakonodajne zastoje na ministerstvo in na trgovsko in obrtno zbornico, da pošilja deputacije na merodajna mesta, da vpliva na poslance, da vstvari potrebnih podružnic, da nadzoruje konsumna društva po zaupnikih in naznanja pristojnim oblastvom vse nepravilnosti, katere se zgodijo.

Toda delokrog novega društva bo še širši. Društvo bo imelo nalogo, ustanoviti denaren zavod in sicer banko, ki naj skrbi za trgovski in obrtni kredit, naj uredi informacijski oddelček in naj pospešuje pri-zadevanja za ustanovitev trg. šole v Ljubljani.

Dolžnost je vseh trgovcev in obrtnikov, da se krepko oklenemo tega društva. Naj bi organizaciji pristopili vsi trgovci in obrtniki brez ozira na stranko, kateri pripadajo, ker tu najdejo pomoč v gmotnem in v duševnem oziru. Če koristi organizacija vsem stanovom, koristila bo tudi nam. Organizacija bo dokaz, da se ne damo zavratno umoriti, ker imamo tisto pravico do življenja kakor vsak drugi stan. Naj bi današnji dan rodil obilo sadu na korist trgovskega in obrtnega stanu! To se zgodi, ako bomo svoje pravice branili z odločnostjo in z združenimi močmi, po geslu, da sloga jači, nesloga tlači.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja dne 7. aprila.)

(Konec.)

Posl. pl. Lenkh je nasvetoval, naj se dež. odboru naroči, delati na to, da kemično preskušališče prevzame država ali dežela in da stavi primerne predloge; kateri predlog je bil sprejet.

O ustanovitvi kmetijske šole na Gorenjskem se je razvila daljša debata.

Posl. Langer je vprašal, kaj se je zgodilo za to stvar, na kar je posl. Povše pojasnil, da je kmetijska družba na to stvar odgovorila meseca marca, vlada pa je meseca marca naznanila, da bi za to šolo ne mogla dovoliti izdatnega prispevka, da pa je pripravljena, za nepopolno specialno šolo za Gorenjsko dati primerno ustanovno podporo, ne pa tudi za troške vzdrževanja prispevati. Dež. odbor bo nadaljeval svoje studije in v prihodnjem zasedanju staval svoje predloge.

— Posl. Ažman je to pojasnilo vzel na znanje.

Posl. grof Barbo je rekel, da ni bil pri seji kmetijske družbe, ko se je izrekla, za sedaj, da zadostuje šola na Grmu in ni treba nove na Gorenjskem. Ko bi bil navzočen, bi bil glasoval za novo šolo, kajti le če je kmetovalec strokovno omikan, zmore biti kos svoji nalogi.

LISTEK.

Pridiga.

(Portugalsko napisal Alberto Braga.)

Bilo je na dan velikega praznika. Že od zgodnjega jutra stal sem, naslonjen ob zid svojega vrta, v senci akacije, v kateri je pel slavec — da gledam romarje, ki so hiteli trumoma na prostor pred cerkev.

Predno se je prišlo v atrij, stala sta dva častna stebra, popolnoma okrašena z rožmarinom in barvstimi zastavami.

Ob 11. uri dopoldne se je slišalo samo še mrmranje zbrane množice. Na cesti ni bil skoro nikdo več; tisti pa, kateri so se še bližali romarskemu kraju, hodili so počasi in trudno tik ob kmetijah, da se izognje pekočemu juljskemu solncu.

Ob ovinku ceste se je prikazal nakrat voz gospe Viscondesse, katera naj bi bila to leto „sodnica“ na slavnosti.

Mimoidoči so postajali, se stiskali k zidu in pozdravljali z udanostno ponižnostjo. Odpri voz sta vlekli dve angleški muli, kateri sta težko sopihali; kočijaž pa je sedel kakor sveča na kozlu, nogi stegnjeni in bič v desnici. V vozu, leno nazaj naslonjena, je sedela senora Viscondessa, uljudno pozdravljajoč z lahnim nagibanjem glave na desno in na levo. Pepelnatobarvani solnčnik o je varoval pekočega solnca. Nje nasproti

je sedel gospod župnik, še mlad obrit človek, v bliščeči se sutani, čipkastimi našitki in atlato kapico na glavi. Roke je držal sklenjene, in oči so mu visele na zeleni, s čipkami obrobljeni obleki Viscondesse, katera se je pred njim razprostirala, kakor pahljača.

Romarji so počakali toliko časa, da se je peljal voz mimo; potem so se pogledovali in samozavestno nasmihali.

Ko je izstopila senora Viscondessa pri cerkvenih vratih, izpustili so nekoliko raket; jaz pa, kateri nisem mislil prisostvovati slavnosti, sem si prižgal cigareto in šel počasi proti cerkvi, dokler se ni začela pridiga.

Cerkev je bila okrašena s škrlatastimi preprogami. Tostran preproge je stalo ljudstvo nabasano, se napajajoč na bogatem okrasku cerkve. Trije patri, sključeni od starosti in od teže z zlatom obšitih sukenj, so sedeli ob strani.

Gospa Viscondessa je stopila hitro skozi stranska vrata, katera so peljala v zakristijo in pokleknila pred oltarjem. Ko je dovolj molila, se je prekrizala počasi in se vsedla.

V tem hipu je nastal mej verniki šum, župnik je stopil na leco. — Njegovi ozki, beli roki je zakrival do nohtov široki rokav. Župnik je pogledal vernike in pokleknil. Potem je zopet vstal, porinil nekoliko rokav nazaj, popravil štol, slavnostno za-

kašljal in si potem z robcem lahno obrisal ustni. Potem se je naslonil naprej; mej tem ko je položil roki na rob lece, je s tihim glasom začel:

„Mulierem fortem quies inveniet? Proverb 31.“ Bila je pridiga sv. Elizabete-mučnice. Župnik je povedal njeno življenje od časa, ko se je v svojih palačah posvetila molitvi in dobrotelosti. Poročila se je s kraljem Dinizem, ali kmalu ji je oplenila kraljeva nezvestoba izdano srce.

„Kajti“, zaklical je župnik in vzdignil roko, „kolikokrat pač zakriva kraljičin plašč tužno srce! V sredi krasne palače, obdana od vse bliščeče visokosti, hči in soproga kralja, kakor špartanska kraljica, quae Regis filia, Regis uxor, ni imela sveta kraljica miru.

„Bila je kraljica, Regis uxor, bila je mogočna, bila je bogata; ali največje njeno bogastvo je bila njena duša. Množina zlata njenih zakladnic, ni imela visoke vrednosti njenega srca, — čisto, pristno, žlahtno zlato, katero se ne obrabi pri rabljenju, katero pa množi in čisti raba svetih dejanj!“

Nekatere žene so začele jokati same ginjenosti, in gospa Viscondessa, katera je pazno poslušala, je zamižala v znak pritjevanja.

Župnik je nadaljeval pripovedovati od svetnice, kako je rada pomagala nesrečnikom. Povedal je čudež spremenjenja rož v kruh, ko jo je jedenkrat zasačil kralj na dobrodelnih potih.

Potem je stegnil roki v paralelnih črtah predse, kakor bi hotel vse presenečene poslušalce k sebi potegniti, in zopet začel: „Toraj vidite, čemu je denar! Ne mislite, da ste nesrečni, če tudi niste bogati! Ne pustite se premotiti od skoposti, da se ne bode v vašem srcu vila in je izpolnjevala, kakor zvita kača pekla!“

In kazoč s prstom proti nebu, nadaljeval je s še slovesnejšim glasom: „Tam je previdnost božja! Ona je dala bogatim zlata, da ga razdelé mej revne. Prošnja ni ponižanje, niti sramota! Lep primer dal nam je Jezus sam, ko je učil svoje učence ponižno prositi.“

„In kaj je večja tolažba“, je nadaljeval župnik, „kakor z milodari podpirati tiste, kateri so manj obdarovani z bogatimi lastmi tega sveta? Lačne nasititi, žejne napajati, gole oblačiti, solze vdov sušiti, sirote varovati, starost podpirati! O, sveta dolžnost ljubezni do bližnjega! Najsvetejša cvetka na oltarju božjem! Usmiljena ljubezen do bližnjega...“

To je bilo presenetljivo. Poslušalce je pretresal mraz; kakor magnetični tok navdušenosti prešinilo je vernike. In potem je končal župnik s prijaznim, tihim glasom, v katerem je svetoval posnemati Jezusa, kateri je, proseč darov, hodil po deželah in bogatinom, posnemati sveto kraljico, zabeto, katera je nesrečnikom razdelila bogatstvo svojih palač.

Posl. vit. Langer je odgovoril na neke opazke posl. Povšeta, rekši, da kmetijska družba ni kompetentna odločilno govoriti pri deželno-kulturnih zadevah in predlagal, naj predloži dež. odbor tiskano poročilo o vseh izjavah v tej zadevi in naj v prihodnjem zasedanju stavi konkretne nasvete.

Na to je posl. Povše rekel, da tiskano poročilo predloži, da pa treba stvar dobro premisliti, predno se sprotijo konkretni nasveti.

Koje se poročevalec Lenarčič rekel, da kmetijska družba sicer nima odločilne besede, da pa je poklicana izreči svoje mnenje, je posl. Langer svoj predlog modificiral tako, da naj dež. odbor o svojem delovanju glede kmetijske šole za Gorenjsko poroča, in je bil ta predlog sprejet.

Posl. Božič se je oglasil pri točki o živinoreji, pojasnivši, da se gojene nade niso izpolnile. Zakon je pomanjkljiv in se nemarno izvaja. Pomanjkanje bikov je velikansko, in so biki pogostoma slabi. Tudi se ne ozira dosti na čistokrvne pasme. Licencovalne komisije niso stroge, glavarstva pa delajo površno in se nikdar ne zmenijo, če imajo občine tudi v resnici biko. Mehkoba pri licencovanju ni več umestna, zlasti z ozirom na hvalevredno delovanje kmetijske družbe in dež. odbora. Tudi se spuščajo celo nelicencovani biki. To bi danes ne smelo več biti. Velik nedostatek je tudi to, da so načelniki lic. komisij okrog glavarji, ki o sposobnosti bikov prav nič ne razumejo. Komisije naj se predrugačijo in tudi pocenijo, ker so sedaj neprimerno drage. Misel, da se ustanove pasemske okrožja, je jako umestna. Naša živinoreja se še ni približala umni živinoreji. Potrebno bi bila, da se skrb za govedorejo odvzame občinam, ker tej nalogi niso kos. Ako se uvedejo pasemska okrožja, naj bi se napravili tudi odbori, ki bi skrbeli za dobre biko, za pravilno spuščanje, za postajališča itd. Govornik je predlagal: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru naroča se skrbeti za to, da se zakon o povzdigi živinoreje točno izvaja; da skliče enketo, ki naj prouči nedostatke zakona o povzdigi živinoreje ter naj končno v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru predloži načrt za premembo zakona o povzdigi živinoreje.

Dež. predsednik baron Hein je dejal, da je sedanji zakon dobro uplival na živinorejo, a ne da se tajiti, da so se pojavili nedostatki. Dež. odbor je že sestavil novelo k zakonu in jo predložil dež. vladi, ki je zadnji mesec sporočila dež. odboru svoje mnenje. Vlada ni tistih mislij kakor dež. odbor. Božičevi nasveti se bodo morali pri sestavi zakona uvaževati, in tudi enketa bo koristna, tako da bo v prihodnjem zasedanju možno priti do končnih sklepov.

Ko je še posl. Povše razložil razliko v nazorih med vlado in dež. odborom zlasti glede pasemskih okrožij in licencovalnih

komisij ter se izrekel za enketo, in je posl. Lenarčič pritrdil, je bil sprejet Božičev predlog.

Posl. Zelen je govoril o varstvu tičev in predlagal, naj dež. vlada stori pri namestništvu v Trstu korake, da se bo dež. zakon o varstvu tičev tudi na Primorskem strogo izvrševal, a je svoj predlog po navetu poroč. Lenarčiča premenil v tem smislu, da se osrednja vlada opozarja na to in prosi, naj ukaže podrejenim oblastom, kar je v tem oziru treba.

Posl. Schweiger je predlagal, naj vlada za streljanje proti toči dovoli jednake prispevke kakor dežela in naj zniža ceno smodnika. — Sprejeto.

Nadaljuj svoje poročilo je posl. Lenarčič razpravljalo o nedostatkih pri železnicih. Z ozirom na padanje cene bukovih izdelkov je bila lani v dež. zboru podana interpelacija, vsled katere je dež. predsednik izjavil, da mu je trgovinski minister obljubil, to stvar intenzivno študirati. Zgodilo se pa ni ničesar. Upravni svet dolenskih železnic se je baval z vprašanjem o znižanju tarifov za take izdelke ali storil doslej tudi ni še ničesar. Vsled tega je izvažanje tavolet silno zastalo, in je nebroj teh izdelkov na razpolago, katerih za nobeno ceno ni možno prodati. Južna železnica je sicer pripravljena, znižati tarif od Ljubljane do Trsta za take izdelke za 6 gld. pri vagonu, toda bati se je, da se bo to znižanje toliko časa odlašalo, da se pripravljene tavolete pokvari, in da postanejo nerabni za kupčijo. Poročevalec je nasvetoval, naj deželni odbor naprosi vlado, da izposluje pri južni železnici znatno znižanje tarifov za transport lesa v Trst in na Reko in naj vpraša železnično ministerstvo, do kam je prišlo študiranje vprašanja o znižanju tarifov dolenskih železnic in o eksportu bukovih izdelkov.

Končno je poročevalec, govoreč o pogozdovanju Krasa, še nasvetoval, naj se komisiji za pogozdovanje Krasa sporoči želje dež. zbora glede pogozdovanja.

Deželni predsednik baron Hein je pojasnil, da je v tej zadevi posredoval pri treh trgovinskih ministrih, a prav hitre premembe v trgovinskem ministerstvu so vzrok, da stvar še ni dognana. Po sedanjih trgovinskih pogodbah menda ni upanja, da se sedanje eksportne razmere premene. Ministerstvo skuša eksport tavoletov napeljati na Japonsko, iz česar se da sklepati, da smatra konkurenco naših tavolet proti američanskim izdelkom za nemogočo.

Posl. dr. Schaffer je obžaloval, da se ni predložilo tiskano poročilo o tej zadevi, na kar so bili stavljeni predlogi sprejeti.

S tem je bila končana razprava o „deželni kulturi“ in je bila seja po prečitaniu interpelacije posl. dr. Majarona glede ravnopravnosti pri graškem nadsodišču zaključena.

V Ljubljani, 10. aprila.

Vseučiliški štrajki v Rusiji.

Vse ruske visoke šole so zaprte, vsi velikošolci izmatrikulirani. Ker so se pridružile velikošolcem tudi peterburške velikošolke, je zaprta tudi odnotna visoka šola za gospe in gospodične. Izmej 1000 dijakinj so jih 206 za vselej izključili ter jim ukazali, da morajo oditi tekom treh dni v svoje rojstne kraje. O vzroku, da so zaprli vse visoke šole, poroča se „Neue Freie Presse“ iz Moskve: Vsled posredovanja moskovskih in peterburških profesorjev se je v Moskvi štrajkajočim dijakom 15. marca naznanilo, da se začne 25. marca zopet redni pouk na vseučiliščih. Tistega dne so bile vse šole polne, toda dijaki niso prišli poslušati predavanj, nego izjaviti, da bodo štrajkali dotlej, da se jim da zadoščenje radi žaljenja po policiji. Ker pa je bil del dijakov proti nadaljnjemu štrajku, so nastali na vseučilišču hrupni izgredi, pri katerih so se visokolci prav fantovsko pretepali. Štrajkujoči visokošolci so razbili šolske klopi, in končno so se jim pridružili tudi spočetka proti štrajku nastopajoči kolege. Tedaj šele je dobil rektor moskovskega vseučilišča iz Peterburga ukaz, naj zapre vseučilišče in izključi vse dijake. Štrajk pa se je razširil na vse univerze, katere so sedaj vse zaključene. Javno mnenje je na strani dijakov. „Novoje Vremja“ je pisalo proti njim ter svetovalo vladi, naj štrajkujoče dijake kratko izključi. Ta pisava je vzbudila veliko ogorčenost med Rusi. Premnogo učenjaških društev, mej temi carska zgodovinska družba in

mineraloško društvo, ter vsa dijaška bralna društva so odpovedala naročnino. Slavni pravnik Arsenjev je tudi v listu „Pravo“ ostro protestiral proti pisavi „Novoga Vr.“ Vsled tega so dijaki jako samozavestni, in menda še dolgo ne bo miru.

Grška ministerska kriza.

Zaimis je odstopil, in kralj je pozval Delyannisa, naj sestavi nov kabinet. Delyannis pa je kraljevo povabilo zavrnil. Bržčas pride sedaj na krmilo Zaimisov glavni nasprotnik, Theotokis, ki sprejme poleg predsedstva tudi notranje ministerstvo. Zunanje ministerstvo bi imel Ramannoss, finance pa Sinuffoulos.

Nova razkritja v Dreyfusovi aferi.

Kakor znano, je začel pariški „Figaro“ objavljati natančne zapisnike kazenske kamore glede revizije Dreyfusove obsodbe. Ti zapisniki vzbujajo na francoskem in povsod drugod največjo senzacijo, saj razkrivajo kolosalno površnost, s katero je vojaško sodišče sodilo in obsodilo Dreyfusa, pojasnujejo nečuten vpliv francoske generalitete in neverjetno podlost njenih kreatur à la Esterhazy. Protirevizionisti so silno potrjeni radi objave teh zapisnikov, in povzročili so, da je začela vlada „Figara“ preganjati, ker so njegovi zapisniki — prenatankni in predoslovni. „Independance Belge“ pa trdi, da je izročila vlada sama vse akte omenjenemu časopisu, in da je vse preganjanje le navidezno. Vlada je želela namreč sama, da se prižge Francozom luč. Že dolge mesece se je borila vlada brezuspešno proti nacionalistom in reakcionarjem, ki so z geslom „za čast armade“ razburjali narod ter hujskali proti reviziji. Vlada je bila nekako v suženstvu generalitete. Vlada je prepričana o sokrivdi nekaterih višjih častnikov, a jih ni mogla zapreti, ker se je bala nacionalistov in reakcionarcev ter razdraženega naroda. Zato ni mogla storiti ničesar drugega kakor razkriti vso resnico ter objaviti urbi et orbi vlogo, katero so igrali podkupljeni višji vojniki, jezuitje in monarhisti, ti gospodarji Francije. Ako pa tudi domnevanje lista „Ind. Belge“ morda ni povsem utemeljeno, ostane vendar uspeh isti: narod spozna istino!

Padeć Malolusa.

Rezidence vodje Filipinskih vstajev, Aguinalda, mesta Malolosa so se v četrtek polastili Amerikanci ter ga zasedli s 4000 vojaki. Okolica pa je seveda tudi zavarovana. Generala Mac Arthur so sprejeli v Malolosu Kitajci, ki so javili, da Filipinci na odpor sploh mislili niso, nego so se umaknili že na vse zgodaj proti severozahodu. „Palača“ Aguinalda je bila lesena hiša. Amerikanci ne mislijo preganjati vstajev, ki so se umaknili v gore, kamor jim ne more slediti nihče. Vročina je grozna, mej Amerikanci razsajajo bolezni. V kratkem se začne tudi deževje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

— **Osebnosti.** Notar v Žužemberku, g. Matija Bežan je premeščen v Marenberg na Štajerskem. — **Okr. komisar** pri dež. vladi baron Rikard Apfaltrern je imenovan c. in kr. komornikom.

— **Deželni zbor.** VIII. seja bo jutri, dne 11. aprila ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Branje zapisnika VII. deželnozborske seje, dne 7. aprila t. l. 2. Naznanila deželnozborskega predsedstva. 3. Priloga 42. Poročilo deželnega odbora o poizvedbah, katere so se vršile zaradi učiteljskega pokojninskega zaklada. 4. Priloga 44. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži glavna bilanca ljubljanskega mestnega loterijskega posojila z dotičnimi računskimi sklepi za leto 1897. in proračuna posojilnega in amortizacijskega zaklada za leto 1899. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1899. ter o dotičnih peticijah. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega zaklada za leto 1897. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji mlekarke zadruga v Vrbičici za podporo. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji posestnikov iz Novevasi pri Žireh za podporo za popravilo občinske poti po račevski dolini. 9. Ustno poročilo upravnega odseka glede ustanovitve občinskih posredovalnih uradov. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o samostalnem predlogu gospoda poslance Ivana Hribarja

glede podaljšanja veljavnosti nekaterih določb zakona z dne 23. junija 1896, drž. zak. št. 88. 11. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani za odstranitev nekaterih nedostatkov v pravnih razmerah kranjskega učiteljskega. 12. Ustno poročilo upravnega odseka o § 3. B letnega poročila: Agrarne razmere. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o peticijah, in sicer: a) Blandine pl. Gariboldi za zvišanje miloščine; b) Marije Androjna, vdova deželne pomočnega uradnika, za dovolitev miloščine; c) upravnega sveta Elizabetine otroške bolnice v Ljubljani za dovolitev podpore za daljna tri leta. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) slovenskega čebelarkega društva v Ljubljani, da se sklene zakon proti razširjenju čebelne gnjilobe; b) okrajno-cestnega odbora v Črnomlju za poddržavljenje okrajne ceste Luža-Štrekljevec-Črnomelj in deželne ceste Črnomelj-Vinica; c) županov v Krškem, Mokronogu in drugih, da bi Krško meščansko šolo prevzela v oskrbo. 15. Ustno poročilo upravnega odseka o § 6. letnega poročila: Občila. 16. Volitev posebnega odseka 9 članov za pretresovanje vprašanja glede gospodarskih zadrug (konsumnih društev). 17. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1897. 18. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za leto 1897. 19. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada prisilne delavnice za leto 1899 ter o prošnjah umirovljenih paznikov Antona Štrukeljna in Valentina Vrančiča za zvišanje pokojnine, in pazniške vdove Frančiške Tomazin za miloščino. 20. Ustno poročilo upravnega odseka glede uvrstitve občinske ceste, ki se na zapadni strani vasi Kramplje odcepi od okrajne ceste Velike Lašice-Bloke in drži čez Lahovo na Ravnik, med okrajne ceste. 21. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi v cestnem okraju postojnskem se nahajajoče občinske ceste, ki se od okrajne ceste Dilce-Studenca-Planina med Brinjem in Studenim odcepi in drži na Bukovje in Gorenje, med okrajne ceste. 22. Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) Krašovec Valentina, občinskega odbornika v Št. Petru, da bi se določbe občinskega zakona natančno splovale; b) vasi Breže in Jurjevica za napravo vodovoda; c) posestnikov iz Jakovce, občina Vrabče, za napravo načrtov za vodovod.

— **Občinski svet** ima jutri, v torek 11. aprila izredno sejo. Na dnevnem redu so predsedstvena naznanila in poročilo direktorja mestne elektrarne o ponudbah glede naprave električne cestne železnice v Ljubljani.

— **Klerikalna volilna shoda**, ki sta se včeraj vršila, sta oba prinesla združenim klerikalcem in krščanskim socialistom velik fujasko. Za dopoldanski shod v „Kato-liškem domu“ so klerikalci kar od hiše do hiše agitirali. Razdajali so posebna vabila in v svojih listih naznanjali, da se zberó vsi tisti mestni volilci, kateri so s sedanjim gospodarstvom na magistratu nezadovoljni. A ko je dr. Janez Evangelist Krek otvoril ta shod, je na svojo žalost videl, kako malo je tistih, kateri so s sedanjim gospodarstvom na magistratu nezadovoljni. V „Kato-liškem domu“ se je zbralo vsega skupaj kacic 50 oseb in še te so zbornali z veliko težavo. „Laufbursch“ „Slovenskega Lista“, Štefe, je ljudi kar na Turjaškem trgu ustavljal in jih nagovarjal, naj gredo v „Kato-liški dom“ na shod. Razen klerikalnih stebrov: dr. Kreka, Erzina, dr. Brejca, Petriča, Vencajza, Milana Kozina, sluga kranjske hranilnice Kurenta, popa Goflarja in postreščeka Grila je bilo navzočih nekaj Šiškarjev, ki niso ljubljanski volilci, nekaj klerikalnih Trnovčanov in Krakovčanov in nekaj krščansko-socialnih delavcev. Najmanj je bilo — ljubljanskih volilcev. Tu se je videlo, kako revno malo je ljudi, kateri bi hoteli sesti na klerikalne limanice. Shod je bil hitro končan, kajti dr. Krek je uvidel, da bi bilo vender pre-smesno, ako bi taka družbica postavila kandidata za občinski svet in je zategadelj volilce, katerih ni bilo dvajset, in nevolilce, katerih je bilo kacic 30, hitro odlovil. Popoldne je bil shod v Vodmatu. In tudi na tem shodu se klerikalna stranka ni upala s svojimi kandidati na dan. Vodmatskega shoda se je udeležilo devet volilcev, sedem

„Amen!“

In hitro, rudeč in sopeč, zapustil je leco in si brisal z robcem kaplje potu raz čela.

Isti dan je bil povabljen gospod župnik k gospej Viscondessi na kosilo. Ko sem prišel, končali so z jedjo in sedli v šotor na terasi. Viscondessi nasproti je sedel župnik, leno naslonjen v širok stol iz vrb in srkajoč v malih požirkih svojo kavo.

Čestital sem mu na njegovi pridigi, in tudi Viscondessa vzdignila je navdušeno glavo in živo pritrdjevala: „Imenitno! Imenitno! Povejte mi“, se je obrnila k meni, in me vdarila lahko po kolenu, „ali se vam ne zdi, da gospod župnik deklamuje lepše, kakor Emilia Adelaida iz gledališča Donna Maria?“

„Ah!“ sem zaklical presenečen od tega primera, „na vsak način!“

Sluga je prišel, da sprejme ključe. Pri-stopil je k Viscondessi in polglasno rekel: „Spodaj je uboga žena, ki prosi Vaše blagorodje za kak milodar!“

„Kaka drznost“, je zaklicala nevoljno, in čelo se ji je izgubancilo. „Daj ji radi mene malenkost, Francisco!“

Gospod župnik, kateri je hotel ravno izpiti zadnji požirek kave, je obstal s povzdigneno čašo pri teh besedah in rekel nekoliko nevoljno: „Ali, gospa Viscondessa“ — in počasi je majal z glavo — „gospa Viscondessa, s tem podpirate le ljudi v njih slabih navadah; bodete videli, da se je ne bodete več odkrižali. In potem, ravno ta ženska ni vredna tega...“

terojalk in 19 nevolilcev. Shod se je za-
gledal s naznanilo, da se kandidatje po-
zneje naznanijo. Kakor čujemo, sta dolo-
čena za sedaj dva kandidata: dr. Krek, po
domače „Štokarjev gospod“ in pasar Kre-
gar, ki je pri gosp. Tratniku v tako do-
brem spominu. Tretji kandidat še ni do-
ločen. Za kandidaturu se potegujeta znani
Erzin in pa iz Radeč pribegli Petrič, a
stranka se še ni odločila. Ko so se udelež-
niki Vodmatskega shoda vračali domov, je
neki duhovnik ogovoril možička, ki ni več
prav sigurno stopal, a možiček ga je prav
neotesano odlovil, rekši: Zdjaj ko sera pijan,
me poznate, prej ko sem bil žejen, me pa
nobeden ni poznal!

— Klerikalen „Bierschwefel“. V so-
boto se je „Slovenec“ še jedenkrat lotil
govora dra. Tavčarja o konsumnih družtvih,
in mu posvetil dolg članek. „Slovenec“ smo
za to prav hvaležni, saj je gotovo njegovo
obiranje tega govora pripomoglo, da je došlo
toliko narotil na dotično število našega
lista, in ne le s Kranjskega, da smo morali
napraviti posebne oddise, in da so tudi ti
že vsi pošli, dasi jih je bilo narejenih več
tisoč. „Slovenec“ se v sobotni številki na
vso moč trudi, da bi dr. Tavčarjev govor
v nič del, a vse njegovo divjanje in tulenje
samo kaže onemoglo jazo njegove stranke.
Ako bi bil kdo klerikalce obdelal z bičem,
da bi meso kar v cunjah od njih viselo,
bi ne tulili tako, kakor tulijo vsled tega
govora. Na to, kar pisari „Slovenec“, pač
ni vredno odgovarjati. To pisarjenje kaže,
da je kazuistika katoliške žurnalistike že
popolnoma poneumnila. Tako nesanih do-
vtipov, tako šepastega dokazovanja in tako
bedastih zavijanj, kakor v sobotnem „Slo-
vencu“ že dolgo ni bilo čitati. Kar je po-
vedal „Slovenec“, je pravi pravcati „Bier-
schwefel“. Tistim, ki ne poznajo tega iz-
raza, čudi povedano, da je vzeti iz žargona
nemških buršev in da pomeni brezumno,
vsem zakonom logike nasprotujoče, po alko-
holu narekovano besedičenje. „Bierschwefel“
je najprimernejše označenje za sobotni
„Slovenec“ članek, za kateri pa smo,
kakor rečeno, „Slovencu“ prav hvaležni,
ker pridobi govoru dra. Tavčarja gotovo
novih čitateljev, a kdor prečita ta govor,
že sam spozna, pri čem da je, in kako
vrednost ima „Slovenecovo“ puhlo zabav-
ljanje.

— „Slovenski List“ obljublja je v svoji
zadnji številki shod trgovcev in obrtnikov
in njega udeležnike po svoji stari navadi
in je zarobljene svoje napade in zasramo-
vanja zabelil z vsakovrstnimi psovkami in
obrekovanji. Tako podlo piše samo znani
pop, ki je, izbrzan zaradi svojega izdajkega
značaja iz vsake boljše družbe, in pri kle-
rikalcih ravno tako zaničevan kakor pri
narodni stranki, same togote že popolnoma
stekel. Izkazali bi temu opljuvanemu po-
štenjaku preveliko čast, ako bi se z njego-
vimi podlostimi obširneje bavili. Pojasniti
hočemo samo jedno stvar. „Dihur“ očita g.
Terdini, da je nemškutar. Nasproti temu
konstatujemo, da je bil g. Terdina vedno
narodnjak. Živel je dolgo let v Celovcu in
tam rad podpiral vse narodne naprave, od-
kar pa je v Ljubljani, je vedno člen na-
rodnih društev, stalen obiskovalec čitalnice,
in je vedno volil z narodno stranko. Gosp.
Terdina uživa, in to po pravici, splošno spo-
štovanje in mu ostane to spoštovanje kakor
doslej, naj tudi podivjanci „Slov. Lista“
brizgajo nanj svojo gnojnico. Ti ljudje stojé
pregloboko, da bi g. Terdino sploh razžaliti
mogli.

— Duhovniške dolžnosti — pa shodi
Svedrcev. Zakaj se del naše duhovščine
najbolj briga, nam kaže jako drastično na-
slednji slučaj. Da pa ne bo povoda kakim
nesramnim zahtevkam po imenih, kakor se
vam dogodi, gosp. urednik, kadar radi ob-
zirnosti zamolčite osebo in kraj ter jedino
le iz dobrega namena ožigosate slabo stvar,
še to kar takoj navedem. Gosp. Fr. Pešec,
sedanji župnik na Robu, sicer skromna, a
slavnoznan osebica še iz časov svojega
imenitnega nastopanja v Cirknici, uvidel je
tudi te dni silno potrebo, da se udeleži
tako važnega in krvavo potrebnega shoda
„vseh prijateljev združnega gibanja“ v
Ljubljani. Radi posebne imenitnosti tako
važne zadeve je bilo seveda neobhodno po-
trebno, da je šel že nekaj poprej v Ljub-
ljano. In tako se je dogodilo, da je mej
tem časom umrl neki mož v njegovi župniji
nepreviden, drugega je pa komaj še zalotil
nekaj hipov pred smrtjo kaplan iz sosedne

fare. Ljudstvo je radi tega ogorčeno, in
marsikateremu se vasiluje vprašanje, kaj je
prav za prav dolžnost duhovnikov: ali
obiakovati shode Svedrcev, ali pa deliti
umirajočim poslednjo tolažbo? —

— Nabiranje za škofove zavode.
Kamničanje so sicer dobri katoličani ali
vzlic temu se jim zde škofovi zavodi ne-
potrebni, in zato se tudi niso podvivali, da
bi zanje kaj darovali. Toda kamniški dekan
si je znal pomagati. Izbral je dva vneta
klerikalca in jima dal pooblastilo, da
smeta po Kamniku od hiše do
hiše pobirati prispevkov za ško-
fove zavode. Za veljavni zakon glede
nabiranja darov se dekan seveda ni zmenil.
Bržčas misli, da so se že povrnili časi, ko
je duhovnik stal nad vsemi zakoni. Njegova
pooblastenja sta hodila od hiše do hiše.
Bila sta tako nadležna, kakor ni noben ži-
dovski krošnjar. Če so ju kje dvakrat čez
prag vrgli, prišla sta v tretje skozi okno.
Ves Kamnik je bil radi tega ogorčen. Na-
posled se je ogorčenje teh dveh mož zdelo
celo politični oblasti preveč predržno. Spom-
nila se je, da še ni razveljavila naredba iz
leta 1875. in se odločila, narediti konec
temu počenjanju dekanovih pooblastencev.
Politična oblast jima je nabiranje prepove-
dala in konfiskovala nabrani denar, kateri
se vrne darovalcem, dekanova pooblastenja
pa bode primerno kaznovala. Ali zadene
pravega krivca, kamniškega dekana, tudi
kazen, še ne vemo. Politična oblast je v
tem slučaju korektno in pravično posto-
pala, znano je pa, da se tudi v drugih
krajih izsiljujejo prispevki tako kakor v
Kamniku.

— Večer Prešernovih čestilcev. Ko-
losalni uspeh včerajšnje veselice na korist
Prešernovemu spomeniku je napotil odbor,
da se je odločil, ustreči občni želji in
ju tri, v torek to veselico ponoviti, zlasti
že z ozirom na to, da je včeraj več sto
ljudij moralo oditi, ker ni bilo več prostora.
Pri jutrišnji veselici sodelovala bode zopet
vojaška godba, postrežbo pa je prevzel
restavrat g. Mayer. Vstopnina je določena
na 20 kr. Ker je danes po vsi Ljubljani
samo jeden glas, da tako lepe, zabavne in
sijajne veselice še ni bilo, pač ni treba, da
bi občinstvu še posebe priporočali obisk
jutrišnje reprize, za katero je preskrbljeno,
da bo prav tako znamenita in zabavna
kakor je bila veselica v nedeljo. Začetek
veselice je ob 8. uri zvečer, ne pa ob 7.,
kakor je pomotoma naznanjeno na lepakih.

— Velika veselica na korist Pre-
šernovemu spomeniku se je izvršila sinoči
v gorenjih sobanah „Narodnega doma“ toli
sijajno, kakor doslej še nobena taka vese-
lica. Še nikdar ni bilo ob jednaki priliki
zbranega toliko občinstva, katerega je došlo
ne le iz Ljubljane in okolice, nego tudi z
Gorenjskega, Dolenjskega in Notranjskega
uprav ogromno število. Naš prostrani „Na-
rodni dom“ je bil včeraj prvikrat premaj-
hen, zato pa je moralo mnogo ljudij oditi,
ker niso dobili niti koticčka, kjer bi mogli
vsaj — stati. Ta veselica združenih ženskih
društev v Ljubljani se je zares vzorno po-
srečila, in prirediteljice so na svoj vspeh
lahko prav posebno ponosne. Pridržujé si
obširnejši popis te prelepe veselice z iz-
redno bogatim vzporedom za jutrišnjo šte-
vilko, konstatujemo danes le, da je bil ves
arangement jako eleganten in okusen. Na-
rodna tverka J. J. Naglas in dvorni za-
ložnik Mathian sta oskrbela naravnost
krasno dekoracijo raznih paviljonov, raz-
stave in dvorane, in sicer kar treba ome-
niti s posebnim priznanjem, brezplačno.
Istotako gre največja hvala gospodoma in-
ženerjema Ciuhi in C. Kochu, ki sta
priredila zlasti prekrasno aranžirano elek-
trično razsvetljavo, ki je napravljala uprav
magičen vtisk. O zaslugah vseh drugih
faktorjev in o posameznih točkah vzporeda,
ki se je izvršil vseskozi izvestno, spregovo-
rimo jutri kaj več. Za danes naj izrečemo
samo še svoje lastno veselje, da naša pred-
poročila o tej veselici, katera smo prinašali
minoli teden, niso bila pretirana, nego se
je nudilo občinstvu na tej veselici še ne-
primerno več, kakor smo mu obljubljali.
In tudi to se doslej še ni zgodilo!

— Čudno obnašanje. Pišejo nam:
V soboto zvečer ob 1/2. uri šla je čveto-
rica slovenskih dijakov čez Hradeckega
most. Pred njimi šla sta dva topničarska
častnika. Kar nakrat se obrne jeden proti
dijakom, ki so govorili slovenski, ter pravi:
„Dieses windische Gekläff, kan ich nicht

weiter anhören.“ — Na to hodila sta
častnika za dijaki. Ali je to prav, da nas
olikani častniki na ta način žalijo? Priča-
kujemo, da se bode s poklicane strani proti
takemu postopanju protestovalo in da vo-
jaška oblast poskrbi, da se kaj takega več
ne zgodi.

— Novi dež. glavar goriški. Zgodilo se
je, kakor smo poročali. Deželni glavarjem
na Goriškem je imenovan vodja laške
stranke in strupeni nasprotnik dvetretjinske
slovenske večine goriškega prebivalstva,
dr. Pajer. S tem imenovanjem je slovenska
delegacija dobila zausnično, katera ne more
ostati brez posledic.

— Živinska lakota na Dolenjskem
nastala je v grajščinskem hlevu na Braje-
novem pri Novem mestu. Novonastavljeni
oskrbnik, neki „Majdar“, nebrigajoč se na
jesen za krmo, prišel je v zadrego, da
nima sedaj razen plesnjive slame, živini,
katere je nad 60 glav, ničesar poklajati.
Vsled tega je že 5 najlepših brejih krav
poginilo in sicer lakote, kakor je živino-
zdravnik sam konstatoval. Drugi živini
preti jednaka usoda, in je že tako shirana,
da že vstajati ne more. Ali ni to mu-
čenje živine kaznivo?

— Nesreča. V petek zvečer, t. j.
7. t. m., povozil je vlak v bližini kolodvora
na Rakeku nekega Korošca — imenom Je-
soppa. Mej največjim bučanjem vetra in
mej dežjem drznil se je iti po tiru proti
Postojini. To bučanje zmedlo ga je najbrž,
tako da ni slišal vlaka, kateri ga je po-
vobil in strašno razmesaril. Mogoče tudi,
da se v svoji zmedenosti ni mogel umak-
niti, ker ravno nekako ob istem času se
križata na istem mestu dva vlaka. — Pri
Trbovljah je zidarju A. Mittoniju, ko je
delal na železniškem nasipu, padel velik
kamen na glavo in ga tako poškodoval, da
je mož dva dni pozneje umrl.

— Poštne zadeve. Načelnikom dru-
štvene bolniške blagajne c. kr. neeraričnega
osebja na Kranjskem, Primorskem in v
Dalmaciji izvoljen je od strani odbora gosp.
Fran Fajdiga, c. kr. poštar v Sodražici na-
mesto odstopivšega dosedanjega načelnika
g. Alojzija Schreya, c. kr. poštarja ter pred-
sednika društva c. kr. poštne uprave v
Jesenicah. Blagajna ostane torej nadalje
v domačih rokah.

— Žganje ga je ubilo. Anton Gril iz
Žec si je 5. t. m. privoščil toliko sladkega
jeruša, da je vsled njega umrl v nekem
hlevu, kamor so ga pijanega prinesli.

— Na semenj dne 8. aprila je bilo
prignanih 501 konj in volov, 148 krav in
42 telet, skupaj 691 glav. Da je bilo tako
malo živine na semenj prignane, bilo je
krivo deževno vreme. Kupčija je bila sploh
prav živahna, ker so prišli kupci z vseh
krajev in so dobro kupovali in tudi dobro
plačevali konje kakor tudi govejo živino.

* Vzorna bratovska ljubezen. Iz Stutt-
garta poročajo: Nedavno je padla v tukaj-
šnji tvornici za sladni ekstrakt 15letna de-
klina v kotel, ki je bil poln te vrele teko-
čine. Nesrečnica se je pri tem grozno opekla,
zlasti po spodnjem životu. Tekom zdrav-
ljenja pa so izjavili zdravniki, da se reši
deklica le s tem, da se nadomesti sežgana
dekličina koža s kožo drugega, zdravega
človeka. Toda kdo naj si da potegniti s
telesa svojo kožo? Nikogar niso našli.
Končno pa je izjavil 16letni brat nesrečne
deklice, Karol Frohnmüller, da je pri-
pravljen žrtvovati sestrici del lastne kože.
In res, dečku so rezali tri ure kožo z nog
ter jo prenesli na sestro.

Telefonična in brzojavna poročila.

Nadvojvoda Ernest †.

Dunaj 10. aprila. Včeraj je bil po-
kopan nadvojvoda Ernest. Pogreba se je
udeležil cesar z nadvojvodami in nadvojvodi-
njami, zastopniki tujih vladarjev, vsi ministri,
generaliteta in drugi dostojanstveniki. Pre-
zidij poslanske zbornice je zastopal dr. Fer-
jancič.

Izvrševalni odbor desnice.

Dunaj 10. aprila. Načelnik izvrševal-
nega odbora desnice, Jaworski, je imel v
soboto daljše posvetovanje z ministrskim
predsednikom grofom Thunom, in je bilo
sklenjeno, na dan 13. t. m. sklicano sejo
izvrševalnega odbora odložiti na poznejši čas.

Shod nemških zaupnikov.

Dunaj 10. aprila. Včeraj so se sešli
pooblaščenca nemških strank na posveto-

vanje glede nemških postulatov. Odsotna
sta bila Lueger in Hofmann-Wellenhof.
Vseh udeležnikov je bilo 17. Poročevalci
so bili: Prade za Češko, Gross za Mo-
ravsko, Kaiser za Šlezijo, Liechten-
stein za Gor. in Dol. Avstrijsko ter za
Solnograško, Hohenburger za Štajer-
sko, Lemisch za Koroško, Schwegel
za Kranjsko in Grabmayer za Tirolsko.
Sklenilo se je varovati najstrožjo tajnost
glede posvetovanj in sklepov. Zaupniki so
izvolili pododsek, v katerem so Gross, Ho-
chenburger, Bärnreither, Pergelt, Liechten-
stein in Prade. Toliko naznanja poseben
komunike, privatno se poroča, da so za-
upniki sklenili, zjediniti se najprej glede
tistih zahtev, ki jih oglašajo vse nemške
stranke za vse kronovine, potem šele o drugih
zahtevah razpravljati. Pododsek začne svoje
delo šele po zasedanju dež. zborov.

Vojaške premembe.

Dunaj 10. aprila. Posebna izdaja vo-
jaškega uradnega lista naznanja, da je vojni
zapovednik v Pragi, grof Grünne, od-
stopil. Na njegovo mesto pride f. Fa-
bini iz Košic, čegar naslednik postane
podmaršal Pokorny. Šef generalnega
štaba v Pragi, polkovnik Borović, ostane
na svojem mestu še nadalje.

Wolf in nemški liberalci.

Praga 10. aprila. Na shodu nemških
učiteljev je Wolf priznal, da je o nemški
liberalni stranki nedavno tega rekel, da
ne bo prej miroval, dokler je popolnoma
ne uniči. Rekel je tudi, da nemške absti-
nence ne odobrava, češ, po Badeni-
jevem odstopu so Nemci mogli v češkem
deželnem zboru prav tako nastopiti, kakor
prej v državnem zboru. Za slučaj, da se
nemški mandati vsled abstinence anulirajo,
napovedal je Wolf energičen boj nemškim
liberalcem in njih slabotni politiki, ter pro-
rokoval svoji stranki sijajno zmago, češ, da
so štiri petine Nemcev na Češkem v nje-
nem taboru.

Tržaška bolniška blagajna.

Trst 10. aprila. Boj za okrajno bol-
niško blagajno, kateri je mej laškimi radi-
kalci in mej socijalnimi demokrati trajal
celo leto, je bil včeraj dobojevan in se je
končal s popolno zmago socijalnih demo-
kratov.

Zanimiv volilni shod.

Ino most 10. aprila. Klerikalni po-
slanec Kapferer je za včeraj sklical shod
volicev v Hall. Na shod so prišli nemški
nacionalci, in vsled tega se Kapferer ni
upal na shod. Zborovalci so sprejeli reso-
lucijo, s katero se izreka Kapfererju za-
ničevanje in se ga pozivlja, naj odloži
mandat.

Izgredi v Bukureštu.

Bukurešt 10. aprila. Narodna libe-
ralna stranka je priredila včeraj javen shod,
na katerem sta govorila ministrski pred-
sednik Sturdza in finančni minister. Shod
je ostro obsodil gonjo proti Sturdzi. Zajedno
so imeli nasprotniki shod. Fleva je vlado
ostro napadal in pozivljal svoje pristaše na
upor. Flevovi pristaši so uprizorili poulične
izgrede, katerim je vojaštvo naredilo konec.
Mnogo oseb je bilo aretovanih, mej njimi
senator Brabeceanu, kateri je hotel z revol-
verjem streljati na vojake.

Narodno gospodarstvo.

— Licitacija. Dne 1. majnika 1899 ob
9. uri dopoludne prodajalo se bode potom
ustmene dražbe pri c. in kr. topničarskem
skladišču v Pulji starinsko blago (železo,
jeklo, verige, odpadki usnja, vrvi in
lepenke, cunje itd.). Pismene ponudbe spre-
jema gori navedeno skladišče do 30. aprila
1899 11. ure dopoludne. Razglas se lahko
vpogleda v pisarni trgovinske in obrtne
zbornice v Ljubljani.

Izjava.

V „Soči“ z dne 7. aprila t. l. št. 28
je notica iz Tolmina govoreča o ravnoprav-
nosti bivšega g. glavarja in po njegovem
odhodu o celih vrstah pritožeb, o terorizo-
vanju tujcev in o nemškutarjenju v Tol-
minu.

Na podtikanju in sumničenju, da bi
bil jaz ono notico pisal, izjavljam slovesno,
da tega nisem storil. Sploh se meni v tem
oziru krivica dela, in proti takim in jed-
nakim podtikanjem in sumničenjem odločno
protestujem.

V Tolminu 8. aprila 1899.

Andr. Vrtovec.

Darila.

Uredništvu našega lista je poslala:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G.
Helena Baudek v Ljubljani mesto venca na
krsto pok. Ivana Benedika, cerkovnika pri Sv.
Petru v Ljubljani 5 kron. — Živela darovalka!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. aprila: Jernej Kahne, tapetnik, 58
let, Mestni trg št. 10, vsled raka. — Ksaverija
Čerček, c. kr. knjigovodja hči, 12 let, Vodmat
št. 109, vnetje možganske mreže. — Ivan Be-
nedik, cerkvenik in posestnik, 53 let, sv. Petra
cesta št. 78, otrpnenje pljuč.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 306-2 m. Srednji arčni tlak 736-0 mm.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Podlaga v 24 urah
8.	9. zvečer	724.5	6.8	sl. izvzhod	del. jasno	81 mm
9.	7. zjutraj	724.5	4.8	sl. ssvzh.	skoro obl.	
10.	2. popol.	727.5	9.8	sl. svzhod	oblačno	81 mm
9.	9. zvečer	730.9	7.0	sl. jug	jasno	60 mm
10.	7. zjutraj	733.6	1.8	sl. jug	jasno	
11.	2. popol.	732.2	13.5	sl. jug	jasno	60 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 5.5°
in 7.2°, normale: 8.3° in 8.5°.

Dunajska borza

dné 10. aprila 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	80	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100		50	
Avstrijska zlata renta	120		05	
Avstrijska krona renta 4%	100		40	
Ogerska zlata renta 4%	119		65	
Ogerska krona renta 4%	97		15	
Avstro-ogerske bančne delnice	920			
Kreditne delnice.	357		25	
London vista	120		70	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59		02	
20 mark	11		79	
20 frankov	9		56	
Italijanski bankovci	44		35	
C. kr. cekini	5		67	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Urarskega pomočnika

18 do 20 let starega, vzprejemem takoj.

Franc Benedičič

(660—2)

urar v Škofjiloki.

Krepak deček

poštenih starišev se vzprejme takoj za
učenca v špecerijsko prodajalnico v Ljub-
ljani. — Kje? pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“.

(600—3)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da pre-
vezmam in izvršujem točno naročila na
kavo, čaj, olje, riž, makerone, delika-
tose, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljatelj v oмотih po 5 kil oddajam po pošti,
one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatelj se izplačajo vsakomur, posebno
p. n. krmarjem, družinam in onim, ki rabijo za
dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah na-
baviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi,
ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje,
fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro
blago in po nizki ceni.

Cenike razpošiljem radovoljno in brezplačno.
Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in
zamorem dati blago po tako nizkih kupih, da se
ne bojim konkurence.

(637—50)

Tudi sprejemam zastopstva in vanko-
ja za posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco št. 6.

Izvod iz voznega reda

veljavna od dné 1. oktobra 1898. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez
Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal
Anns, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc,
na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd;
čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno,
Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoldne osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal
v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost,
Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejovice, Plsenj, Marijine vane, Heb,
Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipako, Dunaj
via Amstetten. — **Praga v Novo mesto in v
Kečevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. s jutraj, ob
1. uri 05 m. dopoldne, ob 6. uri 55 m. s večer. —
Prihod v Ljubljano j. k. Praga iz Trbiža. Ob
5. uri 46 m. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Am-
stetten, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solno-
grada, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, In-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. dopoldne
osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Ce-
lovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. s več-
er osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Ce-
lovca, Franzensfeste, Pontabla. — **Praga iz Novoga mesta in Ke-
čevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. s jutraj, ob 2.
uri 32 m. dopoldne in ob 8. uri 45 m. s večer. —
Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri
23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. dopoldne, ob 6. uri
50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.**
Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob
6. uri 10 m. (1)

Proda se radi bolezn

10-12 parov konj

s kočijami in vozmi in ostale
k tem pripadajoče oprave.
Ob enem se daje v najem jako
dobro urejen

hlev

ki se nahaja v sredini mesta, na obsežnem
prostoru, v zvezi s hišo.

Nadalje se prodajo

sprave, pri-merne za skladišče piva
vse pod najpovoljnejšimi po-
goji.

Kupci naj se blagovolijo obrniti na-
ravnost na **Franja Bulz-a**, lastnika
v Rekl. (681—1)

Brady-jeve kapljice za želodec

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

prirejane v lekarni „pri ogerskem kralju“
Karla Brady-ja na Dunaju I., Fleisch-
markt 1

obče izkušeno in poznato zdravilo, ki
otvija in okrepeje želodec, če je pre-
bava motena in sploh pri želodčnih
bolezni.

Cena steklenic . . 40 novč.
Dvojna steklenica. 70 novč.

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se
moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi
naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno
znamko s podpisom C. Brady in naj se za-
vrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in
podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec C. Bradyja

(prej Marijacejske kapljice za želodec)
so shranjene v rudihih nagubanih skatljah in
imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske
(kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti
podpis C. Brady.

Deli so navedeni.

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v
vseh lekarnah. (1680-17)

ličen nenehovanje, popolnoma separirano

sobo

s separatnim vhodom (eventualno z malim
kabinetom vred) brez kuhinje. — Ponudbe
čim prej pošte restante Ljubljana pod
šifro: „Snežnost“. (661—2)

Otroški vozički

in specialitete v krušnih krožnikih in izprehodnih
palicah itd. itd. so vsled mojih znižanih režijskih
stroškov, ker nimam več ulične prodajalnice, tako
po ceni, kakor nikjer drugod. Poskušnja bode to
potrdila. (631—7)

Z velespoštovanjem

FRANC STAMPFL

Gledališka stolba 3, zraven „Tonhalle“.

Štev. 11.591.

(682—1)

Mestna kopeLj v Koleziji

se za leto 1899 oddaja v najem.

Pismene ali ustne ponudbe sprejema
do 30. t. m. in pogoje naznanja mestni
komisarijat v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta
Ljubljane

dné 6. aprila 1899.

Za večjo parno žago

se iščejo:

1 izprašan vodja lokomo-
tive, zdrav, krepk in trezen, z mesečno
plačo 50 gld., prostim stanovanjem in kur-
javo na razpolaganje.

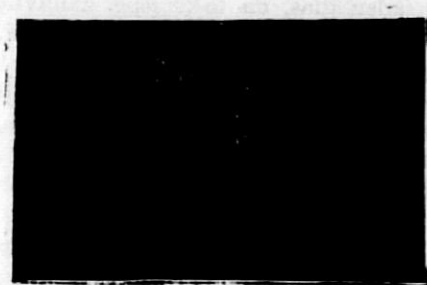
1 izprašan kurilec lokomo-
tive, z mesečno plačo 35 gld.,

1 izprašan kurilec kotlov,
z mesečno plačo 35 gld.,

1 ključavničar (izveden v delih
žaginega obrta) z mesečno plačo 35 gld.,

1 godni manipulant, taki,
ki ima že v enakem delovanju praktične
izkušnje, ima prednost, z mes. plačo 50 gld.
Ponudbe naj se pošiljajo (680)

upravi žage Hornwald pošta že-
lezn. postaja Kočevje.

Za spomlad

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svojo bogato zalogo

steklenine, porcelana,
zrcal, šip itd.

posebno pa (608—6)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Sveže

Kulmbachsko pivo

v steklenicah

priznauo zdravilo in krepilo za bolnike

je v salogi trgovine

(21—81)

Kavčič & Lillog

pri „Zlatoregu“.

Na prodaj je

lahak, nov, na pol pokrit voz

za jednega ali dva konja; kočijažev sedež
se lahko proč vzame.

Istotam se tudi proda po jako ugodni ceni

voz za prevažanje kruha,
sifona ali mleka.

Natančne poizvedbe: Radeckega cesta
(Kravja dolina) št. 3. (645—3)

V torek, dné 11. aprila t. l.

ob 10. uri dopoldne

prodalo se bo

v skladišču na juž. kolodvoru v Ljubljani

po javni dražbi

10 sodov slivovke.

Sporco 1315 kg.

K obilni udeležbi vabi

(658—3)

načelnništvo postaje.

Iz neke konkurzne mase

se prodajo (390—3)

tirjatve do dolžnikov na

Kranjskem in Primorskem

pr. circa 4000 gld. a. v.

Pojasnila daje upravitelj konkurzne mase

dr. Emil Machatsch

dvorni in sodni odvetnik

Dunaj, VII., Neubaugasse 45.

Najvišje priznanje Nj. c. in kr. Visokosti
presvetle gospe prestolonaslednika vdove
nadvojvodinje Štefanije.

Štefanijine zobne kapljice

lekarnarja

Piccoli-ja v Ljubljani

dvornega dobavitelja Nj.

svet. papeže Leona XIII.

Premirane v higieničnih razstavah v Lon-
donu, Parizu, Genevi, v II. mednarodni far-
macijski razstavi v Pragi in

v jubilejski razstavi na Dunaji I. 1898.

Vporabljala jih je opetovano Nj. c. in
kr. Visokost presvetla gospa prestolo-
naslednika vdova nadvojvodinje
Štefanija v najvišjo Nje zadovoljnost
(tajniški dopis iz Laksenburga s 30. dne
oktobra 1894) in je glasom objavila Nje
gosp. najvišjega dvornega mojstra z dne
27. decembra 1898 št. 230 iz leta 1897
najmilostivejše blagovolila dovoliti, da se
smejo po lekarnarju Piccoli-ju v Ljubljani
iznajdene in izdelane zobne kapljice ime-
novati Štefanijine zobne kapljice.

Nekaj kapljic na pavoli se dene v votli
(1) c zob in vtolajijo bolečine. (582)

Pod Trančo št. 2.

15 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati. 15

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela. 15

Postrožba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

15 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade
s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

August Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da
izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz
hrastovega in mehkega lesa po najnižjih
cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko
posodo. 15

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

15 Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje invratne elamorenice in mlinilnice, katere se dobivajo v
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in pošilnine prosti.

Največja izbor najnovejšega

svilnatega blaga

örnega in barvastega za cele obleke
in bluze, priporoča 15

Alozij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.